

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procuror și de partea vătămată Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A., împotriva sentinței judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iulie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2013, în privința inculpatului

***Bîtcă Eugeniu Dumitru**, născut la
03 iulie 1974, originar și locuitor al mun. Chișinău, or.
Durlești, str. Izvoarelor 39, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale;*

în instanța de fond:

în instanța de apel:

în instanța de recurs:

Termenul de examinare a cauzei

03 august – 19 iulie 2013,

22 octombrie – 17 decembrie 2013,

18 martie 2014– 28 mai 2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iulie 2013, Bîtcă Eugeniu a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (1) și 27,190 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că Bîtcă Eugeniu este învinuit că, avînd scopul și intenția de a dobîndi ilicit bunurile Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor și admițînd în mod conștient survenirea acestora, la 29.12.2010, în jurul orelor 17⁰⁰, s-a prezentat în or. Călărași la reprezentanța Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A, unde prin înșelăciune și abuz de încredere și-a asigurat autoturismul de model BMW X3 cu n/î K CF 777, cu data din urmă adică cu data de 28.12.2010,

ducînd în eroare pe inspectorul de asigurări Drăgancea Petru, precum că la momentul întocmirii contractului de asigurare a vehiculelor terestre (autocasco) este data de 28.12.2010. Ulterior, Bîtcă Eugeniu continuu-și acțiunile sale criminale, deținînd deja polița de asigurare facultativă a vehiculelor terestre Carte Verde cu nr. MD/03 CA/03171767 din 28.12.2010, în care au fost introduse date false referitor la data întocmirii, urmărind drept scop folosirea poliței de asigurare, pentru a obține ilegal contravaloarea daunei pricinuite automobilului de model BMW X3, n/î K CF 777, la 31.12.2010 s-a adresat cu cerere la Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A, cu sediul în mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun, 51, urmărind drept scop primirea despăgubirilor „CASCO” pentru deteriorarea tehnică a automobilului de model BMW X3 cu n/î K CF 777, care la data de 29.12.2010, ora 01:00, a fost deteriorat în urma incendiului ce a avut loc în or. Durlăști, str. Chimiștilor, 5-7. Conform calculelor, suma de despăgubiri constituie 194.737.

Astfel, Bîtcă Eugeniu prin înșelăciune și abuz de încredere a făcut ca contractul CASCC să fie înregistrat neautentic cu o zi în urmă, folosind un document fals (Cartea Verde) și urmărind scopul de a însuși prima de asigurare CASCA de la CA Grawe Carat Asigurări, a atentat la suma de 194.737 lei, creînd un pericol real de a cauza o daună în proporții deosebit de mari Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A, în sumă de 194.737 lei, însă din motive independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că la 28 decembrie 2010, fiind în or. Călărași, a mers la compania de asigurări. Acolo au cerut documentele de pe mașină, au întocmit actele necesare, i-au indicat unde să semneze, i-au calculat prima de asigurare și după ce a achitat-o, i-a fost eliberat un exemplar al contractului de asigurare și bonul de plată. Totodată, persoana responsabilă de fotografierea automobilului nu a făcut careva poze motivînd că nu dispune la moment de aparatul foto.

Martorul Dragancea Petru a declarat că în timpul completării contractului de asigurare a întrebat în glas tare ce dată este astăzi. Din cei aflați în oficiu Bîtcă Eugeniu primul a spus că este 28.12.2010. Restul au tăcut, deoarece erau ocupați. El a completat contractul mai departe, fără a-și da seama că este data de 29.12.2010. Dat fiind că deja era târziu, aproximativ orele 16.30 și ziua de lucru se finisa, soția Dragancea Zinaida îl aștepta pentru a merge acasă, el a rugat pe colegul de serviciu Rău Vasile să întocmească asigurarea CASCO pe automobil numele lui Bîtcă Eugeniu, din numele lui. Rău V. a început să întocmească contractul CASCO și iarăși a întrebat ce dată este astăzi, la ce Bîtcă Eugeniu din nou a repetat că este 28.12.2010. Rău V. a întocmit contractul din numele lui Dragancea Petru, după care ultimul a verificat conținutul acestuia și l-a semnat. Cercetarea și fotografierea automobilului nu a fost făcută, fiindcă Rău V., șeful reprezentanței Călărași, nu dispunea de aparatul de fotografiat. Personal nu a verificat automobilul înainte de întocmirea actelor de asigurare, așa cum prevede regulamentul intern. Peste aproximativ 2-3 zile a aflat de la Rău V. că automobilul de model BMW X3, ce aparține lui Bîtcă Eugen, a fost incendiat la 29.12.2010, ora 01.30 min, iar ultimul s-a adresat la compania Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A., pentru restituirea despăgubirii pe automobilul asigurat.

Martorul Rău Vasile a declarat că Dragancea Petru a solicitat actele pe automobil de la Bîtcă Eugen. Acesta a prezentat pașaportul tehnic a automobilului BMW X3, cu n/î K CF 777, iar el a făcut o copie. La începutul întocmirii contractului pentru Cartea verde Dragancea Petru a întrebat în glas pe cei aflați în oficiu - Rău V., Mereacre I., Mălai S. și Sapojnic E., ce dată e astăzi, la ce Bîtcă Eugen a comunicat că este 28.12.2010. Dragancea Petru a început să întocmească contractul de Carte verde, iar el, la rugămintea ultimului, a început să întocmească contractul de asigurare benevolă CASCO, tot cu data de 28.12.2010 și nu cu data de 29.12.2010, care era de fapt, deoarece se aflau la finele zilei de lucru și se grăbeau acasă. Conform instrucției, înainte de întocmirea contractului CASCO este prevăzută examinarea și fotografierea automobilului ce urmează a fi asigurat, pentru a stabili starea lui. Automobilul nu a fost fotografiat fiindcă afară era întuneric și aparatul foto nu era la el. După întocmirea contractelor CASCO și CARTE VERDE ambele au fost semnate de Dragancea Petru și Bîtcă Eugen, ultimul a achitat suma de 842 de euro, fiindcă nu dispunea de lei, după care lui Bîtcă Eugen i-au fost înmîinate ambele contracte. La 31.12.2010 a fost informat de lucrătorii secției daune, că automobilul BMW X3, ce aparține lui Bîtcă Eugen, a fost incendiat pe 29.12.2010, ora 01.30 min, iar ultimul s-a adresat la compania Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A., pentru despăgubirii.

Instanța a concluzionat că inculpatului nu-i poate fi imputată deținerea sau folosirea documentelor oficiale false, or nu au fost aduse probe pertinente că ultimul cunoștea despre faptul că contractul de asigurare este unul fals.

Totodată, a respins afirmațiile martorilor că inculpatul intenționat a indicat data anterioară în timpul întocmirea contractului de asigurare, or este puțin probabil că inculpatul s-a bazat doar pe faptul că se va prezenta la biroul de asigurări, va indica data dorită de el și nimeni nu va atrage atenția că data este greșită.

Astfel, intenția directă a inculpatului în falsificarea contractului de asigurare CASCO nu a fost una reală și el nu a întreprins careva acțiuni concrete privind falsificarea contractului de asigurare CASCO din 28.12.2010.

Nu este dovedit nici faptul comiterii infracțiunii prevăzute de 27,190 alin. (5) Cod penal, prin înșelăciune, or inculpatul a achitat în mărime integrală prima de asigurare de 843 euro în temeiul contractului perfectat legal de către agentul de asigurări.

Nu pot fi acceptate declarațiile martorilor Dragancea Petru și Rău Vasile, or, conform Legii cu privire la asigurări, în calitate de agent de asigurări, ei aveau obligația să verifice cu diligență datele înscrise în contractul de asigurare, să indice ei data concretă a întocmirii contractului dar nu asiguratul.

Acuzatorul nu a prezentat registru de înregistrare a contractelor, care ar dovedi data real inclusă în contract, iar martorul Sapojnicova E. a relatat că contractele se înregistrează în registru cu data întocmirii.

Martorul Mereacre I. a declarat că a auzit cînd Dragancea Petru a întrebat ce dată este azi, dar a răspuns doar inculpatul că este 28.12.2010. De facto însă era 29.12.2010, fiindcă în acea zi angajații companiei au sfințit sediul.

Lipsește probe că inculpatul ar fi acționat cu înșelăciune și că ar fi exercitat careva presiuni asupra agentului de asigurări pentru ca acesta să indice o dată greșită în contractul de asigurare.

Acțiunile lui Bîtcă Eugeniu îndreptate spre încheierea contractului de asigurare CASCO nu prezintă un caracter infracțional, obligația de a indica datele juste și corespunzătoare realității în contractul de asigurare a vehiculelor ține doar de competența agentului de asigurare, iar despăgubirea de asigurare a fost solicitată de inculpat în temeiul unui contract încheiat legal.

Contractul CASCO pînă în prezent este valabil, nefiind contestat, nefiind sancționați nici angajații companiei, care au semnat acest contract, astfel partea vătămată recunoaște indirect valabilitatea contractului de asigurare încheiat la 28.12.201 cu inculpatul.

3. Procurorul a declarat apel, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 27, 190 alin. (5), 361 alin. (1) 84 Cod penal la 10 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 ani.

Apelantul a invocat că vina inculpatului este probată prin declarațiile martorilor Purcica Sergiu, Dragancea Petru, Dragancea Zinaida, Sapojnicov Elena și Mereacre Ion, conform căror inculpatul s-a prezentat la reprezentanța Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A. din orașul Călărași și a întocmit contractul „Casco” la 29.12.2010, dar nu la 28.12.2010, deoarece la 29.12.2010 a fost efectuată procedura de sfințire a reprezentanței CA „Grawe Carat Asigurări” și anume după ce s-a finisat ceremonia a venit inculpatul.

Descifrările telefonice demonstrează că inculpatul s-a prezentat în or. Călăraș la 29.12.2010.

Poziția inculpatului că s-a deplasat în or. Călăraș cu automobilul de model BMW X3, de culoare neagră este combătută de martorul Malai Sergiu, care a indicat că s-a deplasat în or. Călărași împreună cu Bîtcă Eugeniu, cu un automobil de culoare albastră, iar automobilul de model BMW X3, care a fost incendiat la „28.12.2010” în sectorul Buiucani, mun. Chișinău, era de culoare neagră.

3.1 A declarat apel și partea vătămată Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A., în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat conform învinuirii formulate.

Apelantul a invocat că instanța de fond incorect a apreciat declarațiile martorilor Dragancea P., Rău V., Drăgancea Z., Sapojnic E., Meriacri I., Malai S.

Indicarea în contractul de asigurare a unei date retroactive din greșeala inspectorului Dragancea P. și neobservată de cei prezenți, după ceremonia de sfințire a sediului, explică cauzele producerii acestei greșeli și neatentei.

Mai mult, angajații Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A., care nu și-au onorat obligațiunile de serviciu la întocmirea contractului de asigurare cu pricina au fost sancționați disciplinar, în termeni legali, după comiterea abaterii disciplinare.

Instanța de fond n-a dat apreciere descifrărilor telefonice de pe numărul 069090030, care aparțin lui Bîtcă E., și anume că la 29.12.2010 au fost făcute apeluri telefonice pe itinerarul de antene GSM Chișinău – Călărași – Chișinău.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2013, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că nici una din probele administrate nu confirmă vina inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate și nu s-a constatat că ultimul a deținut și a folosit documente oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații și a avut ca scop de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Ziua în care a fost întocmit contractul, ca și orice altă zi, este un fapt real, bine cunoscut de toată lumea, nu este ceva ascuns și în astfel de împrejurări colaboratorii companiei, chiar dacă nu cunoșteau ce dată este, puteau lesne să se uite în calendar, or orice om are acces liber la aceasta și nu este un secret.

Declarațiile martorilor Dragancea Petru, Malai Sergiu, Mereacre Ion, Rău Vasile, Sapojnic Elena nu demonstrează vina inculpatului, deoarece ei nu indică că el ar fi comis careva fapte care ar constitui infracțiunile imputate. De asemenea nu s-a constatat că inculpatul a deținut și a folosit documente oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații și a avut ca scop de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Mai mult, s-a stabilit că contractul de asigurare a fost întocmit de către agenții de asigurări Rău Vasile și Dragancea Petru și tot dâșii au fost responsabili de corectitudinea datelor la întocmirea acestuia, inclusiv data întocmirii.

Nu pot fi acceptate declarațiile martorilor Dragancea Petru și Rău Vasile, or, conform Legii cu privire la asigurări, în calitate de agent de asigurări, ei aveau obligația să verifice cu diligență datele înscrise în contractul de asigurare, să indice ei data concretă a întocmirii contractului dar nu asiguratul.

Nu pot servi ca probe care ar demonstra vinovăția inculpatului nici cererea de asigurare a automobilului din 28.12.2010, polița de asigurare a vehiculelor din 28.11.2010, procesul-verbal de examinare a documentelor din 13.10.2011, procesul-verbal de examinare a descifrărilor telefonice din 30.11.2011. Dimpotrivă, aceste probe confirmă integral că documentele cu privire la asigurarea mașinii au fost întocmite pe 28.12.2010, și nu la 29.12.2010. Or, documentele sunt niște probe obiective și nu subiective, care ar depinde, la diferite etape, de părerea cuiva și s-ar modifica în dependență de aceasta.

Mai mult, aceste documente au fost întocmite de către colaboratorii Î.M.C.A „GRAWE CARAT” S.A. și nu de către inculpat, astfel, faptele indicate în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu nici într-un caz nu-i pot fi imputate ultimului.

La întocmirea documentelor au participat mai multe persoane și toate au indicat data de 28.12.2010. Nici unul din cei prezenți în oficiu companiei, inclusiv angajații ei, n-a spus că este data de 29.12.2010.

Astfel, declarațiile ulterioare ale acestor persoane, că documentele au fost întocmite la 29.12.2010 și nu la 28.12.2010 nu pot fi acceptate.

Nu au fost prezentate careva probe care ar dovedi executarea de către inculpat a cărorva acțiuni care ar constituie latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 361 Codul penal.

Or, contractul de asigurare a fost întocmit de către agenții de asigurări Rău Vasile și Dragancea Petru, tot dâșii au fost responsabili și de corectitudinea datelor la întocmirea acestuia inclusiv și data întocmirii contractului, astfel intenția directă a

inculpatului Bîtcă Eugeniu în falsificarea contractului de asigurare CASCO nu a fost reală.

Totodată, nu este prezent nici elementul de înșelăciune prevăzut în art. 27, 190 Cod penal, or inculpatul, la momentul întocmirii contractului de asigurare a vehiculelor terestre, a achitat în mărime integrală prima de asigurare de 843 euro, în temeiul contractului perfectat legal de către agentul de asigurări. Inculpatul nu a acționat prin careva înșelăciuni și nici nu a exercitat careva presiuni asupra agentului de asigurări pentru ca acesta să indice o dată greșită în contractul de asigurare.

În obligațiile agentului de asigurări este verificarea stării automobilului, fapt confirmat și prin depozițiile martorului Dragancea Petru, care a declarat că „personal nu a verificat automobilul înainte de întocmirea actelor de asigurare a acestuia, dacă este prezent automobilul, ce urmează a fi asigurat, așa cum prevede regulamentul intern”.

Faptul că operatorul de telefonie mobilă Orange a fixat telefonul inculpatului cu nr. 069090030 în or. Călărași doar pe data de 29.12.2010, adică după ce mașina asigurată a fost deja incendiată, nu demonstrează în niciun fel vinovăția acestuia de comiterea infracțiunilor incriminate.

Or, și la 27 și 28 decembrie 2010, telefonul 069090030, a fost fixat doar în raza mun. Chișinău, în diferite locuri, iar inculpatul a declarat că telefonul său l-a lăsat probabil acasă pe data de 28.-29.12.2010, deoarece acesta este folosit și de membrii familiei, el fiind la Călărași în aceste zile.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a specificat că instanța de apel a omis să se pronunțe asupra veridicității tuturor probelor și a dat unora o interpretare eronată care nu corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, iar la baza deciziei nominalizate au fost puse doar declarațiile inculpatului și interpretările eronate ale instanței de apel.

Interpretarea eronată a probelor se demonstrează prin, declarațiile martorilor Dragancea Petru, Dragancea Zinaida, Malai Sergiu, Mereacre Ion, Rău Vasile, Sapojnic Elena, care au confirmat că inculpatul s-a prezentat la reprezentanța C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A., din or. Călărași și a întocmit contractul CASCO la 29.12.2010, dar nu la 28.12.2010.

Faptele invocate de martori sunt demonstrate și prin descifrările telefonice ridicate de la compania de telefonie mobilă, care la fel demonstrează, că Bîtcă Eugeniu nu s-a prezentat la Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A., din or. Călărași la 28.12.2010 dar la 29.12.2010, adică după ce mașina a fost incendiată.

Urmare a declarațiilor martorilor sus menționați și a descifrărilor telefonice ridicate de la compania „Orange”, ce aparțin telefonului inculpatului cu nr.069090030, organul de urmărire penală a demonstrat faptul, că inculpatul la 28.12.2010, nu a s-a deplasat la Călărași să încheie contractul, deoarece la 27 și 28.12.2010, telefonul mobil al inculpatului a fost fixat doar în raza mun. Chișinău, în diferite locuri ale orașului.

Conform descifrărilor telefonice ridicate de la telefonul inculpatului, a fost demonstrat nu numai faptul că la 28.12.2010 inculpatul s-a aflat în mun. Chișinău, dar și că el în perioada acelei zi s-a deplasat în diferite locuri ale mun. Chișinău,

astfel, afirmațiile inculpatului precum că telefonul mobil 1-a uitat acasă, urmau a fi apreciate critic.

Intenția directă de a folosi documentele false pentru a obține despăgubirea pe automobilul incendiat, prin înșelăciune și abuz de încredere, se mai demonstrează și prin ordonanța IP Buiucani, din data de 12.01.2011, prin care a fost pornită urmărirea penală pe faptul incendierii la data de 29.12.2010 în jurul orei 01⁰⁰, a automobilului de model BMW X3 cu n/î KCF 777, ce aparține lui Bîtcă Eugeniu.

Bîtcă Eugeniu nu a fost învinuit că a falsificat polița de asigurare casco. Învinuirea i-a fost înaintată în baza art. 361 alin. (1) Cod penal pentru deținerea și folosirea documentelor oficiale false, deoarece el cunoștea cu certitudine că polița de asigurare a fost întocmită la 29.12.2010 și nu la 28.12.2010.

Instanța de apel a pus la baza decizie de achitare doar declarațiile inculpatului, care nu sunt probate prin careva probe, iar probele acuzării care sunt concludente, veridice și în ansamblu coroborează între ele le-a dat o apreciere critică.

Instanța de apel nu a verificat probele prezentate de către procuror care pe deplin dovedesc vina inculpatului și a pronunțat o decizie ilegală și neîntemeiată.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii.

5.1 A declarat recurs ordinar și partea vătămată Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A., în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a indicat că instanțele au neglijat faptele imputate în învinuire, de ducere în eroare a inspectorului de asigurări Dragancea Petru.

Aprecierea critică a afirmațiilor martorilor Dragancea Petru și Rău Vasile este nefondată.

Prezentarea registrului de contracte nu are cum să dovedească data reală a încheierii contractului de asigurare, deoarece înscrierile cu privire la data indicată în actele de asigurare, inclusiv și registrul contractelor de asigurare, au fost înscrise greșit (retroactiv), drept urmare a acțiunilor de înșelăciune și abuz de încredere comise de inculpatul.

Greșeala comisă de inspectorul Dragancea Petru și neobservată de cei prezenți s-a comis și din cauza că „asigurarea” s-a efectuat la sfîrșitul zilei de lucru, iar starea psiho-fizică a angajaților la sfîrșitul orelor de muncă la fel influențează negativ asupra atenției și spiritului de observație.

Mai mult, Bîtcă Eugeniu și-a ajustat circumstanțele în favoarea sa prin faptul că și-a făcut asigurare prin cunoștințe, folosindu-se de Mălai Serghei, care era prieten cu agentul Dragancea Petru.

Motivarea sentinței, că Contractul Casco încheiat între Bîtcă Eugeniu și Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A. pînă în prezent este valabil, nefiind contestat, este expusă subiectiv și tendențios, în timpul dezbaterilor judiciare și urmării penale acest subiect nu a fost abordat de nici unul din participanți, iar în materialele cauzei penale nu există și nu a fost examinată nici o probă - înscris sau

document, care ar confirma acest lucru, precum și întrebări din oficiu din partea instanței de judecată sau participanților n-au parvenit.

Angajații Î.M. CA. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A. care nu și-au onorat obligațiunile de serviciu la întocmirea contractului de asigurare cu pricina au fost sancționați disciplinar, cu toate acestea, nu se diminuează intenția criminală a lui Bîtcă Eugeniu.

Descifrările telefonice, contrazic declarațiile inculpatului că la 27-28 decembrie 2010 s-a aflat în or. Călărași.

După adoptarea deciziei instanței de apel a fost cunoscut faptul prezenței unei recipisă prin care Bîtcă Eugeniu se obligă să-i plătească 3500 Euro lui Malai Serghei în cazul în care v-a încasa 14000 euro în urma despăgubirii de asigurare. Recipisa fost semnată de Cristal Leonid. Deci, apare necesitatea rejudecării cauzei și audierea lui Leonid Cristal.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor respective pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, ținînd seama de opinia părților expusă în referință, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rînd, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar al procurorului fondat în drept pe temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cum ar fi că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii (pct. 5 din decizie).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete, invocate în apel, nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, în raport cu circumstanțele invocate în descriptivul deciziei contestate, inclusiv cele indicate în pct. 4 din prezenta decizie și care ar fi esența circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, omițîndu-se totalmente motivarea ilegalității hotărîrilor contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori de drept în aspectul vizat.

Pe lîngă aceasta, recursul părții vătămate este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeiuri pentru declararea recursului ordinar - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, acesta este expus neclar și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (pct. 5.1 din decizie).

Dar, ignorând prescripțiile normelor reiterate, recurentul nu a specificat asupra căror motive concrete din apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, care ar fi erorile concrete de drept și esența circumstanțelor că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigentele art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, care a afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Rezultă, că recursurile de pe rol nu întrunesc condițiile legale de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului și al părții vătămate cu circumstanțe în fapt și în drept, care ar justifica acest recurs și care ar agrava situația persoanei achitate.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și cu referire la argumentul regăsit în recursurile ordinare că decizia instanței de apel este neîntemeiată, dar în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concret definite în acest sens, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrilor instanțelor de fond și de apel, inclusiv cele reproduse în pct. 2 și 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că ambele instanțe au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind achitarea inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, cum ar fi și declarațiile martorilor Dragancea P., Dragancea Z., Malai S., Mereacre I., Rău V., Sapojnic E., și probele scrise – contractele, facturile și chitanțele de asigurare întocmite de angajații părții vătămate cu data de 28.12.2010, pronunțîndu-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel și recursul procurorului (*pct. 2 -5 din decizie*).

Mai mult, recursurile declarate sunt întemeiate pe critica modului în care instanțele au estimat circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul și partea vătămată este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu

este temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, este lipsită de orice suport legal.

Pe lângă aceasta, conform art. 24 alin. (2), (4), 26 alin. (3), 436 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Potrivit jurisprudenței naționale și a CtEDO, avînd în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare bazîndu-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (*hotărîrile CtEDO Popovici vs. Moldova din 27.11.2007, §72, și Dănila vs. România din 8.03.2007, §62-63*). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărîrea CtEDO Spînu vs. România din 29.04.2008, §60*).

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CtEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. CtEDO, în hotărîrea *Capean vs. Belgia* din 13.01.2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și 26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărîre de achitare pronunțată de prima instanță, să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului, în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

Ignorarea acestei jurisprudențe lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din CEDO.

Însă, în pofida normelor specificate, a principiului contradictorialității în procesul penal și a jurisprudenței nominalizate, se observă că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, în cadrul rejudecării cauzei potrivit regulilor generale după achitarea inculpatului, procurorul nu a solicitat să fie cercetate direct și nemijlocit probele concrete și decisive ale acuzării, inclusiv probele scrise, cît și cele pe care și-a fondat ulterior recursul ordinar, în fața instanței de apel fiind audiați la inițiativa procurorului doar martorii Rău V., Malai S. și Dragancea P., declarațiile căror au fost apreciate de instanțe și puse la baza sentinței de achitare a inculpatului, nefiind relevante în aspectul învinuirii formulate (*v. 2, f. d. 127*).

Este adevărat că instanța de apel a dat citirii probelor scrise, examinate de prima instanță, consemnându-le în procesul verbal al ședinței de judecată și a audiat inculpații, dar din propria inițiativă.

Sub acest aspect, instanța de recurs nu atestă încălcarea principiului contradictorialității procesului penal, deoarece instanța de apel a pronunțat o hotărîre în favoarea inculpatului, iar potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei.

Cele expuse denotă faptul că procurorul s-a eschivat să-și exercite în fața instanței de apel sarcina prezentării probelor, adică nu și-a susținut apelul și volumul învinuirii înaintate inculpatului, care a fost anterior achitat de instanța de fond, omițînd legala posibilitate oferită de prevederile art. 414, 419 Cod de procedură penală, de a-și dovedi motivele invocate în apel, iar instanța de apel nu era în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare bazîndu-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat.

Totodată, prevederile art. 427 Cod de procedură penală oferă posibilitatea contestării prin intermediul recursului ordinar doar a hotărîrilor judecătorești, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar nu și contestarea acțiunilor sau inacțiunilor procurorului care a participat la judecarea apelului în vederea redresării omisiunilor procesuale comise de el.

În hotărîrea CtEDO din 06.04.2010, în cauza Ștefan vs. România, este clar specificat că procurorul are obligația de a reflecta pretensele erori înainte de pronunțarea unei hotărîri definitive, iar statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de procuror și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

Astfel, soluția dispunerii rejudecării cauzei pentru examinarea repetată a apelului procurorului potrivit regulilor primei instanțe, în vederea unei eventuale condamnări a persoanei achitate, în cazul în care procurorul nu a susținut în apel învinuirea prin invocarea cercetării directe a probelor, ar fi una lipsită de orice suport legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărîrile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursurile de pe rol nu îndeplinesc condițiile legale de conținut și sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7.În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procuror și de partea vătămată Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A., împotriva sentinței judecătorești Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iulie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2013, în privința inculpatului Bîtcă Eugeniu Dumitru, deoarece nu îndeplinesc cerințele legale de conținut și sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 09 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procuror și de partea vătămată Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A., împotriva sentinței judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iulie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2013, în privința inculpatului

*Bîtcă Eugeniu Dumitru, născut la
03 iulie 1974, originar și locuitor al mun. Chișinău, or.
Durlești, str. Izvoarelor 39, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procuror și de partea vătămată Î.M. C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A. împotriva sentinței judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iulie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2013, în privința inculpatului Bîtcă Eugeniu Dumitru, deoarece nu îndeplinesc cerințele legale de conținut și sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 18 iunie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan